

EI JULKINEN

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

TALOUSARVIOEHDOTUS

VUODELLE 2005

30. Yrityspolitiikka

21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja teknisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseen, kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin sekä INNOSUOMI-toimintaan ja -palkintoihin. Momentille budjetoidaan hakemus-, ilmoitus- ja käsittelymenettelyistä johtuen tulot pääsääntöisesti maksuperusteella.

Selvitysosa: Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) edistää innovatiivisuutta, yrittäjyyttä ja yhteisöllistä toimintaa Suomessa ja kansainvälisesti. PRH tukee henkistä pääomaa ja edistää teknistä ja taloudellista kehitystä käsittelemällä yrityksien, yhdistyksien ja säätiöiden asioita ja rekisteröimällä ne sekä myöntämällä patentit, tavaramerkit, mallioikeudet ja muut teollisoikeudelliset suojat. PRH varmistaa myös sen, että neuvonta ja tietopalvelu on luotettavaa ja nopeasti saatavissa. Virasto kehittää palvelujaan sähköistä asiointia lisäämällä.

PRH:lle jätettyjen hakemusten ja ilmoitusten kokonaismäärän arvioidaan nousevan 3 %. Nousu johtuu pääasiassa tilinpäätös- ja säätiöilmoitusmäärien kasvusta 5 %, kaupparekisteri-ilmoitusmäärien kasvusta 3 % ja patenttihakemusten määrän kasvusta 5 %. Yhteisön tavaramerkkihakemusten tutkimuspyyntöjen määrän arvioidaan pysyvän ennallaan samoin kuin yhdistysrekisteri-ilmoitusten, yritysikiinnityshakemusten, hyödyllisyysmallihakemusten sekä mallioikeushakemuksiin sisältyvien mallien määrä. Kansallisten tavaramerkkihakemusten määrän odotetaan pienenevän 7 % samoin myös kansainvälisten tavaramerkkihakemusten, joissa kohdamaa on Suomi, määrän odotetaan pienenevän 4 %. Kansainvälisten PCT-hakemusten määrän odotetaan kasvavan ripeästi ja nousevan 500 kappaleeseen. Toiminta alkaa vuoden 2004 jälkipuoliskolla.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen kauppa- ja teollisuusministeriö on alustavasti asettanut PRH:lle seuraavat tulostavoitteet:

Vaikuttavuus

PRH:n kotimaisten asiakkaiden toimintaedellytyksiä yhä kansainvälistyvämmässä innovaatiojärjestelmässä parannetaan yhteistyöllä ja vaikuttamisella YK:n alaisen maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO), Euroopan patenttiorganisaation (EPO) sekä EU:n hallinnoimissa patentti-, tavaramerkki- ja mallioikeustoiminnoissa. PRH käynnistää toimintansa kansainvälisiä patenttihakemuksia tutkivana virastona, jollaisia koko maailmassa on vain 11. Aluepalveluja parannetaan edelleen yhteistyöllä ja palvelusopimuksilla TE-keskusten, maistraattien ja verohallinnon kanssa. Jotta alueellisia palveluja voidaan tehostaa, on kaupparekisterin tietojärjestelmä uusittava mitä kiireellisemmin. Sähköisiä tietopalveluja lisätään ja sähköistä asiointia edistetään. Neuvonta- ja tietopalveluiden strategia uudistetaan. INNOSUOMI-toiminta jatkuu.

Tehokkuus

Työn tuottavuutta pidetään hyvällä tasolla ja palvelumaksuihin vaikuttavia kustannuksia hallitaan yksikkökustannusten säännöllisellä seurannalla.

	2003 Toteutuma	2004 TA Tavoite (tulossopimus)	2005 TAE Tavoite
Työn tuottavuus:			
Tuottavuuden muutos keskimäärin	+3,1 %	+0,3 %	+0,1 %
Taloudellisuus:			
Yksikkökustannusten muutos keskimäärin	+0,5 %	+1,9 %	+1,8 %

Maksullinen toiminta, PRH yhteensä			
	2003	2004 TA	2005 TAE
Tuotot			
- suoritteiden myyntituotot	32 312 373	33 833 200	34 343 200
- muut tuotot	357 828	331 350	325 000
Tuotot yhteensä	32 670 201	34 164 550	34 668 200
Kokonaiskustannukset	35 031 106	35 445 211	36 541 975
Kustannusvastaavuus	-2 360 905	-1 280 661	-1 873 775
Kustannusvastaavuus %	93,3 %	96,4 %	94,9 %
Volyymin muutos %	+8,0 %	+4,6 %	+1,8 %
(maksullisen toiminnan henkilötyövuodet	475,5	478,3	485,2)

Maksullinen toiminta, omakustannusarvoon hinnoiteltavat suoritteet			
	2003	2004 TA	2005 TAE
Tuotot			
- suoritteiden myyntituotot	31 633 533	33 155 000	33 665 000
- muut tuotot	357 808	331 350	325 000
Tuotot yhteensä	31 991 341	33 486 350	33 990 000
Kokonaiskustannukset	32 750 256	33 075 793	34 056 188
Kustannusvastaavuus	-758 915	+410 557	-66 188
Kustannusvastaavuus %	97,7 %	101,2 %	99,8 %

Maksullinen toiminta, alle omakustannusarvon hinnoiteltavat suoritteet			
Yhdistys- ja säätiöasiat	2003	2004 TA	2005 TAE
Tuotot			
- suoritteiden myyntituotot	678 840	678 200	678 200
- muut tuotot	20		
Tuotot yhteensä	678 860	678 200	678 200
Kokonaiskustannukset	2 280 850	2 369 418	2 485 787
Kustannusvastaavuus	-1 601 990	-1 691 218	-1 807 587
Kustannusvastaavuus %	29,8 %	28,6 %	27,3 %

Laadunhallinta

Asiakkaiden kannalta keskeistä palvelujen joutuisuutta parannetaan ja seurataan jatkuvasti. Eri palvelumuotojen laadusta ja kehittämistarpeista tehdään jälleen kysely asiakkaille vuonna 2005. Tavoitteena on vähintään keskiarvo 8 asteikolla 4-10 mita-

ten. Toiminnan laadun arviointeja Euroopan laatupalkintomallin (EFQM) kriteerien avulla jatketaan tavoitteena 400-450 pisteen taso lähivuosina.

	2003 Toteutuma	2004 TA Tavoite (tulossopimus)	2005 TAE Tavoite
Asiakaspalvelun joutuisuus:			
Kotimaiset patenttihakemukset	2,9 v	2,7 v	2,5 v
Ulkomaiset patenttihakemukset*)	8,6 v	7,5 v	6,8 v
Hyödyllisyysmallihakemukset	3,0 kk	3,0 kk	3,0 kk
Kansalliset tavaramerkkihakemukset	9,0 kk	9,0 kk	6,0 kk
Kansainväliset tavaramerkkihakemukset (kohdema Suomi)	7,2 kk	11,0 kk	5,0 kk
EU-tavaramerkkiläisyydet	2,0 kk	2,5 kk	2,5 kk
Mallioikeushakemukset	10,2 kk	9,5 kk	9,5 kk
Kaupparekisteri-ilmoitukset	0,4 kk	0,5 kk	0,5 kk
Yrityskiinnityshakemukset	0,2 kk	0,5 kk	0,5 kk
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset	3,6 kk	2,0 kk	2,0 kk
Säätiörekisteri-ilmoitukset	1,2 kk	0,7 kk	0,5 kk

*) Vuoden 2005 jälkeen nämä käsittelyajat tulevat olennaisesti lyhenemään.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

PRH:n johtamisjärjestelmään kuuluvia kehittämiskeskusteluja uudistetaan ja niiden onnistumista henkilöstön valmiuksien ja motivaation kohottajina seurataan kriittisenä menestystekijänä henkilöstöbarometrilla. PRH:n palkkausjärjestelmä uudistetaan niin, että se edelleen kannustaa myös henkilökohtaisen osaamisen lisäämiseen. Panostusta työhyvinvointiin lisätään.

Määrärahan mitoitus

Tulojen perintä perustuu lakiin Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista (1032/1992, muut. 1175/1994 ja 1381/1995) ja kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksiin Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista (1027/2001, muut. 86/2002, 628/2002, 1277/2002, 710/2003 ja 1107/2003).

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon nettobudjetoitavina maksullisen toiminnan tuloina maksuperusteisena patentti-, tavaramerkki-, mallioikeus-, hyödyllisyysmallioikeus-, kaupparekisteri- ja yhdistysrekisteritulot sekä suoriteperusteisesti säätiörekisteri-, yrityskiinnitys-, kaupparekisteriote- ja tilinpäätösasiakirja- sekä liikeloudellisesta toiminnasta aiheutuvat tulot.

Momentin tuloennusteet perustuvat sille olettamukselle, että tavaramerkkien ja mallien maksuja korotetaan alijäämän pienentämiseksi. Jos muiden yksiköiden ilmoitusten ja hakemusten kysyntäennusteet poikkeaa huomattavasti arvioidusta, varaudutaan näiden yksiköiden osalta arvioimaan maksujen korotustarve erikseen.

Nettomäärärahaa on tarkoitus käyttää Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenojen kattamiseen. Määrärahan tarve johtuu ensisijaisesti yhdistysrekisteristä, jonka maksuille ei ole asetettu yhteiskuntapoliittisista syistä omakustannustavoitetta. Myöskään säätiörekisteriltä ei ole odotettu täyttä kustannusvastaavuutta.

	2003 Toteutunut	2004 Tavoite	2005 TAE
TOIMINNAN TULOT JA MENOT			
Tulot			
— maksullinen toiminta	32 347	33 862	34 363
— yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot valtionhallinnon ulkopuolelta (myös EU:lta saatava rahoitus)	22		
— muut tulot	405	386	380
Menot			
— henkilöstömenot	18486	19 199	19 921
— toimitilavuokrat	3 932	4 068	4 416
— palvelujen osto (myös ostot toiselta virastolta)	7 722	8 243	7 540
— muut toiminnan menot (aineet, tarvikkeet yms.)	1 121	1 329	1 258
— investoinnit	968	2 436	2 785
TOIMINNAN RAHOITUS			
— toimintamenomomentille budjetoidut tulot	32 774	34 248	34 743
— toimintamenomomentille budjetoidut menot	32 229	35 275	35 920
— toimintamenorahoitus netto	+545	-1 027	-1 177
TOIMINTAMENOMOMENTIN KÄYTTÖ			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 177		
— myönnetty (TA+LTA)/talousarvioehdotus	1 177	1 027	1 177
— käytetty	-545	1 027	1 177
— siirtynyt/siirtyy seuraavalle vuodelle	1 177	0	0

2005 määräraha

1 177 000

2004 määräraha

1 027 000

2003 tilinpäätös

- 545 302

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

30. Yrityspolitiikka

21. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 177 000 euroa. Vuoden 2004 määräraha on 1 027 000 euroa. Vuodelta 2003 siirtyi vuodelle 2004 määrärahaa 1 177 000 euroa.

Muutoksia määrärahassa eri vuosille ei ole, koska työmarkkinaratkaisujen ja muiden kustannusten nousun vaikutus kompensoidaan maksujen tarkistuksilla ja toiminnan sopeuttamisella. Palkkajärjestelmäuudistuksen rahoitus neuvotellaan erikseen. Määrärahan tarve johtuu yhdistysrekisteristä, jonka maksuille ei ole asetettu yhteiskuntapoliittisista syistä omakustannustavoitetta. Myöskään säätiörekisteriltä ei ole odotettu täyttä kustannusvastaavuutta.

Kaupparekisterin nykyisen tietojärjestelmän elinkaari lähestyy loppuaan. Siinä sovelletun ohjelmiston käyttötuki on heikentynyt ja poistuu kokonaan muutaman vuoden kuluessa. Uusimisella on kiire. Uudistamistyön valmistelu on käynnissä ja edennyt yleissuunnitelman (arkkitehtuuriraportti) täsmentämiseen. Uusimistyön kriittisiä tekijöitä ovat hankkeen läpiviemiseen kuluva aika, hankkeen rahoitus ja PRH:ssa tarvittavan it-osaamisen vahvistaminen.

Kaupparekisteri kykenee tuottamaan vuosittain hankkeen toteuttamiseen n. 1,5 - 2,0 miljoonan omarahoitusosuuden. Tämä on kokonaisinvestointiin nähden liian vähän. Arvio kokonaisinvestoinnista on 25-28 miljoonaa euroa; arvio tarkentuu koko ajan. Kehittämistyö etenisi pelkän omarahoituksen varassa niin hitaasti, että uusi järjestelmä ei ehtisi ajoissa käyttöön vanhan ollessa vielä edes jollakin tavoin käyttökelpoinen. Kaupparekisterin uusimista varten on laskettu tarvittavan budjettirahoitusta, mistä on tehty esitys jo TTS-kaudelle 2005 - 2008. Rahoituksen järjestämisellä on kiire.

Kaupparekisterin maksuja korotettiin 1.2.2004 15 %:lla hankkeeseen tarvittavan rahoituksen keräämiseksi. Hankkeen toteuttaminen kokonaan omarahoituksella pakottaa maksujen lisäkorotuksiin, jotka saattavat vaikuttaa asiakkaiden haluun tehdä ilmoituksia, jolloin kaupparekisterin tulot ja omarahoitusosuus voivat pienentyä budjetoidusta. Jos yritykset eivät ilmoita muuttuneita/tarpeellisia rekisteritietoja rekisteriin, niin rekisteritietojen laatu ja ajantasaisuus kärsisivät. Lisäksi on yhteiskunnallisesti tärkeää, että kaupparekisterin suoritteiden ilmoitusmaksut ovat kohtuullisia, jolloin ne eivät muodosta yrittämiselle estettä eikä elinkeinon harjoittamiselle.

Toimintamenojen kehitys (1 000 euroa):

2002	2003	2004 TA	2005 VN:n kehys	2005 TAE
-133	-545	1 027	1 177	1 177

Toimintamenomomentilta palkattavien henkilötyövuosien määrä:

	2002 toteutunut	2003 toteutunut	2004 arvio	2005 arvio
Henkilötyövuodet	476,8	475,5	478,3	485,2
Maksullisen toiminnan osuus	100 %	100 %	100 %	100 %

MUISTIO

32.30.21 Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 177 000 euroa.

Kaupparekisteriasiat

Kaupparekisterin ilmoitus- ja asiamäärien odotetaan kasvavan talousarviovuonna. Kasvu johtuu tietojen ajantasaisuuden ja kattavuuden paranemisesta mm. toimimattomien osakepääomaltaan alle 8 000 € olevien osakeyhtiöiden poistolla. Yhteistyö verohallinnon kanssa jatkuu edelleen sähköisen asioinnin kehittämällä YTJ-tietojärjestelmään.

Nykyisen tietojärjestelmän uudistaminen käynnistyy vuoden 2004 aikana ja sen on arvioitu jatkuvan vuoteen 2009 saakka. Talousarviossa vuodelle 2005 kehittämistyö on huomioitu investointimenojen kasvuna. Käsittelymaksujen korotus vuonna 2004 vaikuttaa tulojen kasvuna tulopuolella. Lisäksi kehittämistyö edellyttää erillistä budjettirahoitusta vuodesta 2005 lähtien. Rahoitustarpeen suuruus on noin puolet kehitys- ja ylläpitokuluista – vuonna 2005 4,0 miljoonaa euroa.

Kaupparekisterin kuten linjan muidenkin yksiköiden toimintojen organisoiminen prosessipohjaiseksi saatetaan loppuun vuoden 2004 aikana. Samassa yhteydessä selvitetään tulevat resurssitarpeet sekä mahdolliset määräaikaisten virkojen vakinaistamiset. Varsinaisia henkilöresurssien lisäyksiä ei pitäisi tulla vuonna 2005.

Tilinpäätösasiat

Tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen on ollut jatkuvassa kasvussa. Vuonna 2005 arvioidaan saapuvan yli 90 000 tilinpäätösasiakirjaa. Kasvu johtuu pääasiassa tehostuvasta valvonnasta.

Vuonna 2004 alussa valmistui Verohallituksen, Tilastokeskuksen ja Patentti- ja rekisterihallituksen yhteinen projekti, jossa selvitettiin mm. lainsäädäntöön tarvittavat muutokset, jotta yhteisen tilinpäätössanomien lähettäminen voisi tapahtua yhdellä kertaa. Selvityksen tulokset huomioidaan tietojärjestelmien uudistuksessa.

Yrityskiinnitysasiat

Vuoden 2004 aikana linjan prosessiuudistuksen myötä yrityskiinnitysrekisterin toiminta jakautuu rekisteröinti- ja tietopalveluprosessiin. Tällä muutoksella varmistetaan, että saapuvat yrityskiinnityshakemukset pystytään käsittelemään kahden viikon tavoiteajassa, kun ne pysyvät ennustetulla noin 6 100 hakemuksen vuositasona.

Säätiöasiat

PRH käsittelee säätiöasioita ja lisäksi sillä on säätiöasioissa valvojan rooli. Säätiörekisterin tehtävät jaetaan vuoden 2004 aikana valvonta- ja tietopalveluprosesseihin. Muutoksen tavoitteena on tehostaa säätiöihin kohdistuvaa valvontaa. Säätiöhakemusten ja -ilmoitusten määrissä ei odoteta tapahtuvan suuri muutoksia.

Tavaramerkkiasiat

Vuodesta 2002 lähtien kansallisten tavaramerkkihakemusten ja Suomea koskevien kansainvälisten rekisteröintihakemusten yhteismäärä on laskenut ja laskun ennustetaan edelleen jatkuvan vuonna 2005. Kysynnän pienenemiseen vaikuttaa myös se, että Madridin pöytäkirja tulee voimaan Euroopan yhteisön osalta syksyllä 2004. Tämän jälkeen on oletettavissa, että ainakin osa niistä kansainvälisistä rekisteröinneistä, jotka halutaan voimaan myös Suomessa, nimetään suoraan koko yhteisön alueelle OHIMin kautta, jolloin kansainvälisistä rekisteröinneistä saatavat tulot saattavat vähentyä huomattavasti. Yksikön tulot pienenevät myös sen vuoksi, että yhteisön tavaramerkkijärjestelmään liittyvistä tutkimusraporteista saatava korvaus pienenee asteittain ennen nykyisenmuotoisen tutkimusjärjestelmän lakkaamista kokonaan vuonna 2008, jolloin tutkimus muuttuu vapaaehtoiseksi.

Talousarvioehdotus on edellä mainituista syistä johtuen tehty olettaen, että maksuja korotetaan keskimäärin 15 prosentilla. Edellinen maksujen korotus tehtiin vuonna 1996, sen jälkeen maksuja alennettiin vuosina 1999 ja vuonna 2000 (tällöin hakemusmaksuun ja uudistusmaksuun sisällytettiin kolme luokkaa aiemman yhden luokan tilalle).

Tavaramerkkiyksikön tietojärjestelmän uusiminen tulee ajankohtaiseksi lähivuosina. Talousarvioehdotuksessa on varauduttu projektin käynnistämiseen vuonna 2005.

Mallioikeusasiat

Yhteismarkkinoilla toimivan yhtenäistämismääräysviraston (tavaramerkit ja mallit) OHIM:in mallioikeusjärjestelmä käynnistyi 1.4.2003. Tämän seurauksena kansallisten mallioikeushakemusten määrä aleni vuonna 2003 vielä odotettuakin alemmalle tasolle. Vuonna 2005 mallin rekisteröintihakemusten voidaan olettaa pysyvän sillä tasolla, jolle se 2003 huhtikuun alun jälkeen asetui eli n. 200 hakemusta vuodessa. Uudistamishakemusten määrään voidaan olettaa olevan vuonna 2005 jopa vähäisessä kasvussa, kuten tapahtui vuonna 2003. Tämä johtuu mahdollisuudesta uudistaa rekisteröinti kolmannen kerran.

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu n. 30 % hakemusmäärän laskuun vuoteen 2003 verrattuna. Uudistamishakemuksista kertyneiden tulojen arvioidaan säilyvän toistaiseksi entisellä tasollaan. Talousarvioesitys on tehty olettaen, että mallioikeusmaksuja korotetaan 10 prosentilla.

Yhdistysasiat

Eduskunta on edellyttänyt, että yhdistysrekisterin toiminnan tehostamista jatketaan Patentti- ja rekisterihallituksessa kehittämällä hallintomenettelyä ja kansalaisten neuvontatoimintaa sekä ottamalla käyttöön uuden tekniikan mahdollistamia ratkaisuja. Uusien yhdistysten rekisteröimisen keskimääräinen käsittelyaika tulee olla enintään

kaksi kuukautta (Talousvaliokunnan mietintö 9/1998 vp). Yhdistysrekisterissä jatketaan kehittämisohjelmaa tavoitteena käsittelyaikojen olennainen lyhentäminen, tehokkuus ja taloudellisuus. Laajalla pohjalla toimiva yhdistysasiain neuvottelukunta on keskeisessä asemassa linjattaessa yhdistysasioiden kehittämistä PRH:ssa.

Uusien yhdistysten rekisteröimiset pidetään saavutetussa kahden kuukaudessa. Nimenkirjoittajien muutosilmoitusten käsittelyaika pidetään reaaliaikaisena. Muiden ilmoitustyyppien käsittelyaikoja lyhennetään.

Vuonna 2003 voimaan tulleiden lakimuutosten myötä Patentti- ja rekisterihallitus sai uusia tehtäviä, kun Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien sekä uskonnollisten yhdykskuntien rekisteröintiasiat siirrettiin yhdistysasiainyksikköön.

Yhdistysrekisterin sähköisiä palveluja ovat KATKA-YREKA, CD-YREKA, Yhdistysnetti, NettiYREKA, WAP-YREKA ja yhdistysosoitteet-palvelu. Suosittuja tietopalveluja kehitetään edelleen ilmenevien tarpeiden ja rekisterin sisällön kehittymisen myötä.

Uuden yhdistysrekisterin käsittelysysteemin määrittely on käynnistetty. Systeemin rakentaminen tapahtuu vuosina 2005 ja 2006, jolloin se voidaan ottaa käyttöön. Uudistus ei aiheuta erityisiä paineita yhdistysrekisterin talouteen.

Yhteiskuntapoliittisista syistä yhdistysrekisterin maksut eivät toteuta kustannusvastaavuusperiaatetta. Maksuilla pyritään kattamaan noin yksi kolmannes yksikön kustannuksista.

Patenttiasiat

Kotimaisten patenttihakemusten määrä on laskenut kolmen viimeisen vuoden aikana hieman yli 20 %. Kuitenkin vuoden 2003 viimeisellä puoliskolla patenttihakemusten määrä on kääntynyt uudelleen kasvuun. Kansallisista patenttihakemuksista ja patenteista saatavat vuosimaksutulot vähenivät vuonna 2003 ja tulevat edelleen väheneeseen lähivuosina. Suomessa voimaan saatettujen eurooppapatenttien määrä on kasvanut voimakkaasti ja niiden kumulatiivinen määrä ylitti jo 14 000 kappaleen rajan vuoden 2003 lopussa. Tämä on merkittävästi lisännyt patentti- ja innovaatiolinjan tuloja ja kompensoinut kansallisista patenteista saatavan tulokertymän pienenemistä. Ulkomaisten patenttien pitkä käsittelyaika johtuu siitä, että ennen Euroopan patenttisopimukseen liittymistä ulkomailta tulleiden kansallisten hakemusten määrä oli korkealla tasolla (yli 4 000 kpl /vuosi) ja niiden käsittely ruuhkaantui. Nyt kertymä pienenee vuosittain ja poistunee vuoden 2005 loppuun mennessä, jolloin käsittelyaika lähestyy kotimaisten hakemusten käsittelyaikoja.

Suomen saavuttama tutkivan kansainvälisen PCT-viranomaisen rooli tulee muuttamaan merkittävästi patentti- ja innovaatiolinjan operatiivista toimintaa ja se tulee ottaa huomioon organisaatorakenteita vahvistettaessa ja kehitettäessä. Vuoden alkupuoliskolla aloittaa työnsä 8 uutta tutkijainsinööriä. Mahdolliset lisärekryointitarpeet arvioidaan vuoden loppupuolella. PCT-toiminta kansainvälisten uutuustutkimusten osalta on tarkoitus aloittaa 1.10.2004. Tämä edellyttää myös neuvottelujen käymistä Euroopan patenttioviraston kanssa yhteistyösopimuksen solmimiseksi sekä Euroopan patenttisopimuksen 157(3) artiklan mukaisen hyvityksen antamista asiakkaalle eurooppapatenttihakemuksen tutkimisvaiheessa siinä tapauksessa, että hän on teettänyt kansainvälisen uutuustutkimuksen PRH:ssa.

Tutkijoiden rekrytoinneissa painotetaan jatkotutkintoja ja otetaan huomioon kysynnän kehittyminen eri teknologiaklustereiden alueille. Tällä hetkellä linjan henkilökuntaa täydennyskoulutetaan PCT-toiminnan aiheuttamien lisävelvoitteiden johdosta. Täydennyskoulutuksessa huomioidaan sekä asiakkailta saatu palaute että oman laadunvalvontatoiminnan esiintuomat kehityskohteet. Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon se, että erityisesti sähkö- ja tietotekniikka-aloilla joudutaan kilpailemaan yksityisen sektorin kanssa pätevistä tutkijaresursseista, mikä aiheuttaa paineita palkkakustannuksiin.

Resurssitarpeita aiheuttavat lisäksi EPO-yhteistyön vaatimat välttämättömät panostukset hallinnollisten ja patentti-informaatiota koskevien atk-järjestelmien kehittämiseen. Yhteisöpatenttiasia on vielä keskeneräinen, mutta tulevaisuutta suunniteltaessa on huomioitava, että yhteisöpatentti toteutuessaan saattaa aiheuttaa huomattavia muutoksia patentti- ja innovaatiolinjan tulorakenteessa.

Patentti-informaation käytön edistäminen yritysten tuotekehityksessä ja patenttitietouden lisääminen ovat keskeistä linjan neuvontatoiminnassa.

Hyödyllisyysmalliasiat

Hyödyllisyysmallien hakemusmäärät pysyivät edellisten vuosien tasolla. Hyödyllisyysmallijärjestelmää pyritään kehittämään sisällöllisesti ottaen huomioon muissa maissa tapahtunut kehitys.

Markkinointi- ja liiketoimintayksikkö

Markkinointi- ja liiketoimintayksikön toiminnan painopisteitä on täsmennetty. Uudessa painotuksessa keskeisimmällä sijalla ovat liiketaloudellisten palveluiden toteuttaminen, patentti-informaatio, alueyhteistyö, asiakastarpeiden tunnistaminen ja kansainvälinen yhteistyö.

Luovuuden, osaamisen ja yrittämisen edistäminen

PPH tehtävänä on teknisen ja taloudellisen kehityksen edistäminen. PRH:n neuvonta ja tietopalvelut ovat keskeisessä asemassa tässä tehtävässä. INNOSUOMI-projektin tehtävänä on edistää luovuutta, osaamista yrittäjyyttä ja yhteistyötä Suomessa siten, että edellytykset kaikinpuoliseen hyvinvointiin koko maassa paranevat. Innosuomen tärkeitä toimintamuotoja ovat innovaatiotoiminnan tunnetuksi tekeminen, siihen kannustaminen ja innovatiivisen yrittäjyyden palkitseminen ja esiin nostaminen. Alueellisen toiminnan kehittäminen ja yhdessä maailman henkisen omaisuuden järjestön WIPO:n kanssa PKT-yrityksiin suunnatun projektin läpivienti ovat Innosuomen vuoden 2005 painopistealueita. Muutoin vuoden 2005 osalta projekti koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- Tasavallan presidentin valtakunnalliset INNOSUOMI-palkinnot
- Maakunnalliset INNOSUOMI-palkinnot
- Innokoulu – koululaisten ideointitapahtuma
- Innoint – varusmiesten keksintökilpailu

Innogallerian toiminnan tarkoituksena on pienen mittakaavan, rajatun näkökulman ja yksityiskohtien kautta luoda kiinnostava näkymä teknisen ja taloudellisen kehityksen

kokonaisuuteen. Toiminta-ajatuksen mukaan Innogalleriassa päästään esimerkkien avulla havainnollistamaan teollisoikeuksien ja rekistereiden merkitystä sekä opastamaan PRH:n alaan liittyvissä käytännön toiminnaissa. Kansallisen historian ja kansainvälisten yhteyksien käyttäminen linkkeinä auttaa luontevasti hahmottamaan PRH:n aseman yritys- ja yhteisöelämän toimijana.

Lisäksi PRH osallistuu kotimaisiin ja kansainvälisiin messuihin ja muihin tapahtumiin harkitusti PRH:n tavoitteiden toteuttamiseksi.

Alueellinen yhteistyö

PRH on alueellistanut toimintaansa voimakkaasti koko 1990-luvun. Suunnitelmien mukaan alueellisen toiminnan kehittäminen jatkuu vahvana myös vuonna 2005. PRH-palveluja on kaikissa 15 TE-keskuksessa kehitetty ns. yhden luukun periaatteella. Tällä hetkellä lähes kaikki PRH:n palvelut ovat saatavissa TE-keskuksien yrityspalvelupisteissä. PRH osaltaan rahoittaa keksintösäätiön kautta TE-keskuksissa toimivia keksintöasiamiehiä, joiden tehtäväkuvia monipuolistetaan yhtä aikaa toteutettavien uusien palveluformaattien käyttöön oton kanssa.

PRH on aktiivisessa yhteistyössä alueellisten maistraattien, kauppakamareiden ja uusyrityskeskusten kanssa. Esimerkiksi noin 60.000 asunto-osakeyhtiön asioiden käsittely on siirretty maistraatteihin. Myös yhteistyö kaupparekisteri- ja yhdistysrekisteriasioissa on kehittynyt maistraateissa mm. YTT-järjestelmän tultua käyttöön ja kehitystyö jatkuu. Alueellisissa kauppakamareissa ja uusyrityskeskustoissa annetaan yhteistyösopimuksiin perustuvaa PRH-palvelujen neuvontaa. Yliopistoissa toimivat innovaatioasiamiehet niveltyvät myös kiinteästi PRH:n palvelukonsepteihin. Alueellista yhteistyötä edelleen kehitettäessä ovat panostukset sähköiseen asiointiin keskeisellä sijalla.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälistä yhteistyötä tehdään jatkuvasti usealla tasolla: Itämeren alueen yhteistyö, EU-yhteistyö, EPO-yhteistyö ja maailmanlaajuinen YK:n puitteissa tapahtuva WIPO-yhteistyö, josta esimerkkinä ovat koulutusyhteistyö ja bilateraaliset yhteistyösopimukset muiden vastaavien virastojen kanssa. Aloitettuja projekteja Baltian suuntaan, Pietarin talousalueelle ja WIPO:n kehitysyhteistyön piirissä on tarkoitus jatkaa aiempien päätösten ja suunnitelmien mukaisesti. Kansainväliseen yhteistyöhön kuuluu myös yhteydenpito ja informaatio, joka kohdistuu kotimaisiin ja ulkomaisiin sidosryhmiin.

Kustannusvastaavuuslaskelmat

Liitteinä olevissa taulukoissa on esitetty PRH:n toteutuneet tuotot ja kustannukset vuodelta 2003 ja arviot vuosille 2004 ja 2005. Liiketaloudellisista suoritteista ei ole esitetty laskelmia erikseen, koska niiden osuus viraston kokonaistuotoista on vähäinen.

Patentti- ja rekisterihallituksen kaikki syntyneet kustannukset sisältyvät kustannusvastaavuuslaskelmiin. Yleishallinnon kustannukset henkilöstön palkkakustannukset mukaan lukien vyörytetään tulosityksiköille kustannustyypeittäin lasketuilla jakoprosenteilla.

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN TUOTOT JA KUSTANNUKSET 2003

	Patentti ja kirjasto	Hyödyllisyys- Malli	Tavara- merkki	Malli- oikeus	Kauppa- Rekisteri ja Tilinpäätös	Säätiö- rekisteri	Yritys- kiinnitys	Yhdistys- rekisteri	Kaikki yhteensä
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT									
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	385 085	657	98 682	4 171	1 008 931	2 286	12 282	27 479	1 539 573
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	12 660 719	174 932	3 997 681	310 670	12 121 416	121 441	862 852	527 856	30 777 567
Luottotappiot	0	0	0	0	-3 346	-23	-1 199	-199	-4 767
Muut tuotot	57 587	0	549	34	299 569	0	69	20	357 828
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	13 103 391	175 589	4 096 912	314 875	13 426 570	123 704	874 004	555 156	32 670 201
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	119 701	510	22 530	2 118	93 748	249	3 157	24 511	266 524
Henkilöstökustannukset	6 393 401	114 397	1 757 213	215 053	4 807 577	170 587	255 176	1 105 201	14 818 605
Vuokrat	1 251 183	15 653	286 851	27 529	919 891	4 200	61 949	149 501	2 716 757
Palvelujen ostot	1 050 129	5 312	374 389	34 762	3 098 023	15 223	100 489	243 819	4 922 146
Pääomakustannukset	623 324	254	214 175	18 479	2 011 585	24 257	301 949	80 656	3 274 679
Muut erilliskustannukset	280 447	0	59 200	6 172	-35 258	178	25	3 592	314 356
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	9 718 185	136 126	2 714 358	304 113	10 895 566	214 694	722 745	1 607 280	26 313 067
KÄYTTÖJÄÄMÄ	3 385 206	39 463	1 382 554	10 762	2 531 004	-90 990	151 259	-1 052 124	6 357 134
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 249 599	62 192	855 582	91 398	4 843 865	66 517	156 527	392 359	8 718 039
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	11 967 784	198 318	3 569 940	395 511	15 739 431	281 211	879 272	1 999 639	35 031 106
YLIJÄÄMÄ (+) TAI ALIJÄÄMÄ (-)	1 135 607	-22 729	526 972	-80 636	-2 312 861	-157 507	-5 268	-1 444 483	-2 360 905

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN TUOTOT JA KUSTANNUKSET 2004

	Patentti ja kirjasto	Hyödyllisyys- malli	Tavara- merkki	Malli- oikeus	Kauppa- Rekisteri ja tase	Säätiö- rekisteri	Yritys- kiinnitys	Yhdistys- rekisteri	Kaikki yhteensä
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT									
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	12 820 000	170 000	3 630 000	260 000	13 947 000	121 000	840 000	550 000	32 338 000
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	372 000	0	100 000	3 000	1 003 000	3 000	10 000	4 200	1 495 200
Muut tuotot	41 350	0	0	0	290 000	0	0	0	331 350
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	13 233 350	170 000	3 730 000	263 000	15 240 000	124 000	850 000	554 200	34 164 550
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	136 070	2 100	48 290	7 598	102 025	2 258	5 905	35 330	339 576
Henkilöstökustannukset	6 772 691	114 330	1 887 904	171 377	4 864 867	174 380	263 446	1 132 092	15 381 086
Vuokrat	1 305 990	16 206	306 453	28 460	949 721	4 348	64 059	155 098	2 830 335
Palvelujen ostot	1 123 535	2 015	402 176	31 216	3 130 930	4 580	92 535	276 314	5 063 301
Pääomakustannukset	469 676	818	160 751	12 992	1 752 962	16 675	142 963	48 274	2 605 112
Muut erilliskustannukset	286 770	500	92 000	13 500	47 000	0	0	17 000	456 770
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	10 094 732	135 969	2 897 574	265 144	10 847 505	202 241	568 907	1 664 107	26 676 180
KÄYTTÖJÄÄMÄ	3 138 618	34 031	832 426	-2 144	4 392 495	-78 241	281 093	-1 109 907	7 488 370
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 472 497	65 341	941 656	88 572	4 562 081	68 025	135 814	435 045	8 769 031
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	12 567 229	201 310	3 839 230	353 716	15 409 587	270 266	704 722	2 099 152	35 445 211
YLIJÄÄMÄ (+) TAI ALIJÄÄMÄ (-)	666 121	-31 310	-109 230	-90 716	-169 587	-146 266	145 278	-1 544 952	-1 280 661

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN TUOTOT JA KUSTANNUKSET 2005

	Patentti ja kirjasto	Hyödyllisyys- malli	Tavara- merkki	Malli- oikeus	Kauppa- Rekisteri ja tase	Säätiö- rekisteri	Yritys- kiinnitys	Yhdistys- rekisteri	Kaikki Yhteensä
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT									
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	13 520 000	170 000	3 450 000	245 000	13 947 000	121 000	840 000	550 000	32 843 000
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	375 000	0	100 000	5 000	1 003 000	3 000	10 000	4 200	1 500 200
Muut tuotot	35 000	0	0	0	290 000	0	0	0	325 000
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	13 930 000	170 000	3 550 000	250 000	15 240 000	124 000	850 000	554 200	34 668 200
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	135 494	2 130	45 290	4 498	102 025	2 258	5 905	35 330	332 930
Henkilöstökustannukset	7 196 259	116 846	1 953 702	190 517	5 010 813	179 611	271 349	1 192 637	16 111 733
Vuokrat	1 323 998	16 449	305 900	28 887	959 338	4 413	65 014	157 357	2 861 356
Palvelujen ostot	1 123 212	1 950	374 000	31 300	3 173 630	4 580	92 535	288 314	5 089 521
Pääomakustannukset	437 332	2 443	166 966	20 163	1 929 609	16 955	125 424	69 603	2 768 495
Muut erilliskustannukset	286 733	500	92 000	13 500	47 000	0	0	17 000	456 733
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	10 503 028	140 318	2 937 858	288 865	11 222 415	207 817	560 227	1 760 241	27 620 769
KÄYTTÖJÄÄMÄ	3 426 972	29 682	612 142	-38 865	4 017 585	-83 817	289 773	-1 206 041	7 047 431
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 516 036	84 437	1 064 949	103 502	4 508 991	76 612	125 562	441 117	8 921 206
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	13 019 065	224 755	4 002 807	392 367	15 731 406	284 429	686 789	2 201 358	36 541 975
YLIJÄÄMÄ (+) TAI ALIJÄÄMÄ (-)	910 935	-54 755	-452 807	-142 367	-491 406	-160 449	164 211	-1 647 158	-1 873 775